
Krynickie, st. 16, gm. Zabłudów, woj. podlaskie, AZP 40-87/43

Informator Archeologiczny : badania 32, 83-84

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W trakcie badań oznaczono 7 obiektów wydzielonych w ramach warstwy 2 lub w momencie jej zaniku. Pomimo występowania w ich wypełniskach materiałów ceramicznych, po przeanalizowaniu stratygrafii, rodzaju wypełniska, dokumentacji fotograficznej uznano, że aż 6 z nich można uznać za powstałe w sposób naturalny. W większości są to przegłębienia warstwy humusu lub opisywanej warstwy 2.

Jedynie obiekt 4 odkryty na arze 110/90 na głębokości 50 cm uznano, pomimo pewnych wątpliwości, za jamę związaną z kulturą łużycką o bliżej nieokreślonym przeznaczeniu. Jego zarys był zbliżony do koła o średnicy około 60 cm. Wypełnisko stanowiła piaszczysta zasypiskowa warstwa 7 o brunatnym zabarwieniu z szarymi wtrętami zapewne po korzeniach. Wraz z głębokością płynnie rozjaśniała i przechodziła w bardziej gliniastą. W profilu jama miała kształt nieckowaty o miąższości uchwyconego wypełniska około 25 cm. W obiekcie wystąpiło kilka ułamków ceramiki kultury łużyckiej.

Należy nadmienić, że występowanie przeplatających się ze sobą nawarstwień piasku i utworów gliniastych sprzyjało powstawaniu naturalnych zagłębień robiących początkowo wrażenie obiektów archeologicznych.

Materiał i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka.

Wyniki badań zostaną opublikowane w wydawnictwie „Via Archeologica”.

Badania będą kontynuowane.

Kraków-Piasek, st. 1, gm. Kraków-Śródmieście, AZP 102-56/45 - patrz: wczesne średniowiecze

Kraków-Stare Miasto, st. 1, gm. Kraków-Śródmieście, AZP 102-56/5 - patrz: wczesne średniowiecze

Kraków-Stare Miasto, st. 2, gm. Kraków-Śródmieście, woj. krakowskie, AZP 102-56/6- patrz: wczesne średniowiecze

Kraków-Tynec, st. 2, gm. Kraków-Podgórze, woj. krakowskie, AZP 103-55/18 - patrz: wczesne średniowiecze

KRYNICKIE, st. 16, gm. Zabłudów, woj. podlaskie, AZP 40-87/43

- ślady osadnictwa technokompleksu z liściakami kultury świderskiej cyklu mazowszańskiego (paleolit schyłkowy)
- osada kultury amfor kulistych oraz kultury niemeńskiej (neolit)
- ślady osadnictwa kultur strefy leśnej /?/ (neolit)
- osada kultury łużyckiej z epoki brązu
- osada nowożytna (XV-XIX w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Dariusza Krasnodębskiego (Instytutu Archeologii i Etnologii PAN Warszawa), przy współdziałaniu mgr. Piotra Szpakowskiego oraz Arkadiusza Koperkiewicza, studenta Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika w Toruniu. W pracach terenowych uczestniczyli studenci archeologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz UMK w Toruniu. Badania prowadzone były w ramach budowy gazociągu tranzytowego Jamał - Europa Zachodnia. Finansowane przez spółkę EuRoPol GAZ S.A. Pracami wykopaliskami objęto obszar o powierzchni ponad 26 arów.

Ślady najstarszego osadnictwa, jakie odkryto na tym stanowisku pochodzą z paleolitu schyłkowego. Znaleziono fragment reutilizowanego wióra typowego dla technokompleksu z liściakami (kultura świderska - cykl mazowszański).

Więcej materiału pochodzi z okresu neolitu. Technologia oraz zdobienie pochodzącej z tego okresu ceramiki wskazuje na kulturę amfor kulistych oraz kulturę niemeńską. Kilka fragmentów ceramiki wiązać można zapewne także z neolitem strefy leśnej. Pośród wyrobów krzemienych na uwagę zasługują regularne wióry oraz fragmenty siekier czworościennych.

Jeszcze więcej materiału zabytkowego wiązać można z osadnictwem datowanym na epokę brązu i związanym z kulturą łużycką. Z tego okresu pochodzi grób ciałopalny, kilkanaście jam gospodarczych, 3 paleniska oraz kilkadziesiąt dołków posłupowych. Ceramika z tego okresu, znaleziona w jamach, paleniskach oraz w humusie (łącznie 296 fragmentów), to naczynia lepiące metodą wałków prezentujące formy dwustożkowe, wazowate oraz pucharki. Krzemienie (najliczniejsze znaleziska na stanowisku) to ponad 2600 wyrobów wykonanych z lokalnego krzemienia kredowego, przeważnie narzutowego. Pośród nich na uwagę zasługuje półwytwór grocika.

Grób ciałopalny popielnicowy zawierał szczątki młodego osobnika (zapewne kobiety); wyposażenie to przepalone kości bydła, świni, konia, owcy i kozy oraz jelenia.

Z okresu nowożytnego (XV/XVI, XVII i XIX w.) zanotowano ponad 250 fragmentów ceramiki, pochodzących z naczyń: garnków, mis, patelni oraz pucharków. Jest to ceramika cienkościenna, toczona na kole, „siwa”.

KRZECZYN WIELKI, st. 12, woj. legnickie, AZP 74-20/31

- osada kultury łużyckiej
- osada średniowieczna

Badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 14 września do 14 października przez mgr. Witolda Łaszewskiego (Pracownia Badawcza „Verba”). Finansowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. „Termel”.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Głogowie.

LIPNIK, st. 5, gm. Kańczuga, woj. przemyskie, AZP 104-79/155

- osada kultury trzcinieckiej z wczesnej epoki brązu i zapewne wczesnej fazy grupy tarnobrzeskiej kultury łużyckiej z II-III okresu epoki brązu
- cmentarzysko grupy tarnobrzeskiej od III okresu epoki brązu do wczesnej epoki żelaza

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 29 czerwca do 25 lipca przez mgr. Wojciecha Blajera (Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie). Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 300 m².

Na stanowisku nie można wyróżnić ciągłej warstwy kulturowej. Duża ilość materiału, pochodzącego z uszkodzonych lub zniszczonych grobów, zalega w warstwie próchniczej ziemi ornej, na głębokości do około 30 cm.

Na przebadanym wycinku terenu udało się zebrać i zadokumentować resztki co najmniej 77 grobów ciałopalnych popielnicowych, zalegające na głębokości około 30-60 cm, przeważnie tkwiące bezpośrednio w lessowym calcu, bez śladów jamy grobowej.

Wyeksplorowano także zasypiska 2 trapezowatych jam, sięgające do głębokości około 105 cm i oraz 4 nieregularnych jam. Zarejestrowano także ślady 3 lub 4 domniemanych dołków posłupowych, związanych zapewne z fazą osadnictwa z II-III okresu epoki brązu, poprzedzającą założenie cmentarzyska.

Z jam osadowych pochodzą tylko nieliczne, drobne ułamki ceramiki, natomiast z obiektów grobowych pozyskano mniejsze lub większe fragmenty (przeważnie części przydenne) około 100 naczyń (popielnic, przystawek lub pokrywek) a także 2 szpile brązowe, bransoletę, fragmenty kilku niewielkich skrętów z drutu brązowego a ponadto ułamki płaskiego, podłużnego przedmiotu żelaznego (noża?).

Należy tu podkreślić, że przeważająca część grobów była tak silnie zniszczona przez orkę, że